

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

УДК [796.011.3:378.091.212](045)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14776424>

Структурно-компонентний підхід до фізичного самовдосконалення студентської молоді

Овчарук Василь Володимирович

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, 21021, вул. Хмельницьке шосе, 95, <https://orcid.org/0000-0002-8443-5460>

Максимчук Борис Анатолійович

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я людини, Ізмаїльський державний гуманітарний університет, м. Ізмаїл, 68601, вул. Рєпіна, 12, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-4168-1223>

Ганчева Крістіна Миколаївна

викладач кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я людини, Ізмаїльський державний гуманітарний університет, м. Ізмаїл, 68601, вул. Рєпіна, 12, Україна, <https://orcid.org/0009-0003-8431-7987>

Головченко Олексій Іванович

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри спортивних дисциплін і фізичного виховання, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, вул. Роменська 87, м. Суми, 40002, <https://orcid.org/0000-0003-0646-4319>

Овчар Інна Миколаївна

викладач вищої категорії циклової комісії математики та інформатики,
Вінницький технічний фаховий коледж, вул. Хмельницьке шосе 91/2, м.
Вінниця, 21021, <https://orcid.org/0000-0001-8067-6817>

Прийнято: 15.01.2025 | Опубліковано: 29.01.2025

***Анотація.** Стаття присвячена дослідженню структурно-компонентного підходу у фізичному самовдосконаленні студентської молоді, що розглядається як методологічна основа для розробки освітньо-тренувальних програм. Основна увага приділена визначенню ключових компонентів підходу: мотиваційного, когнітивного, діяльнісного та рефлексивного, а також їх взаємодії в контексті сучасних викликів. У роботі представлено аналіз вітчизняного і зарубіжного досвіду застосування цього підходу, включаючи використання в освітніх програмах університетів, спортивно-масовій роботі та позакласній активності.*

Автори акцентують увагу на необхідності впровадження інноваційних методик для підвищення рівня фізичної активності серед студентів, використовуючи мотиваційні тренінги та технології. Дослідження демонструє, що структурно-компонентний підхід дозволяє враховувати індивідуальні особливості студентів, забезпечуючи системність та адаптивність навчальних програм.

Результати дослідження підтверджують ефективність інтеграції підходу у вищу освіту для формування здорового способу життя, підвищення академічної успішності та розвитку особистісної відповідальності. Запропоновано модель організації фізичного самовдосконалення з урахуванням міжнародного досвіду та специфіки української системи освіти. Висновки роботи спрямовані на вдосконалення педагогічної практики та розробку рекомендацій для освітніх закладів.

Ключові слова: педагогічне моделювання, структура, міжнародний досвід, компоненти самовдосконалення, міжнародний дискурс, компоненти й етапи, рекомендації, мотивація, діяльність, рефлексія.

Structural and component approach to physical self-improvement of student youth

Ovcharuk Vasyl

PhD in pedagogical sciences, associate professor, head of the department of physical education, Vinnytsia National Technical University, 95 Khmelnytske shose, Vinnytsia, Ukraine, 21021, <https://orcid.org/0000-0002-8443-5460>

Maksymchuk Borys

Full Professor, Doctor of Science in Pedagogy, Professor of the Department of Physical Education, Sports and Human Health, Izmail State University of Humanities, Izmail, 68601, 12 Repina str, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-4168-1223>

Hancheva Kristina

Teacher of the Department of physical culture sports and human health, Izmail State University of Humanities, Izmail, 68601, 12 Repina str, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0003-8431-7987>

Holovchenko Oleksii

candidate of sciences in physical education and sports, associate professor of the department of sports disciplines and physical education, Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko, Romenska St., 87, Sumy, 40002, <https://orcid.org/0000-0003-0646-4319>

Ovchar Inna

teacher of the highest category of the cycle commission of mathematics and informatics, Vinnytsia Technical Vocational College, 91/2 Khmelnytske shose, Vinnytsia, Ukraine, 21021, <https://orcid.org/0000-0001-8067-6817>

***Abstract.** The article is devoted to the study of the structural-component approach in the physical self-improvement of student youth, which is considered as a methodological basis for the development of educational and training programs. The main attention is paid to the definition of the key components of the approach: motivational, cognitive, activity and reflexive, as well as their interaction in the context of modern challenges. The work presents an analysis of the domestic and foreign experience of applying this approach, including its use in educational programs of universities, sports and mass work, and extracurricular activities.*

The authors emphasize the need to implement innovative methods to increase the level of physical activity among students, using motivational trainings and technologies. The study demonstrates that the structural-component approach allows taking into account the individual characteristics of students, ensuring the systematicity and adaptability of educational programs.

The results of the study confirm the effectiveness of the integration of the approach in higher education for the formation of a healthy lifestyle, the improvement of academic success and the development of personal responsibility. A model of the organization of physical self-improvement is proposed, taking into account international experience and the specifics of the Ukrainian education system. The conclusions of the work are aimed at improving pedagogical practice and developing recommendations for educational institutions.

***Keywords:** pedagogical modeling, structure, international experience, components of self-improvement, international discourse, components and stages, recommendations, motivation, activity, reflection.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Структурно-компонентний підхід відіграє ключову роль у систематизації та оптимізації процесів, пов'язаних із фізичним вихованням і самовдосконаленням особистості. У сфері фізичної культури цей підхід дозволяє детально розглядати складові фізичної активності, гармонійно поєднуючи мотиваційні, когнітивні, діяльнісні та рефлексивні аспекти (Metzler, M. (2017, p. 67 – 70). Завдяки чіткому визначенню компонентів і їхніх взаємозв'язків, структурно-компонентний підхід забезпечує системність і ефективність у реалізації індивідуальних програм фізичного вдосконалення.

Актуальність дослідження структурно-компонентного підходу до фізичного самовдосконалення студентської молоді зумовлена низкою сучасних викликів. З одного боку, зміни у стилі життя молоді, викликані стрімким розвитком цифрових технологій, спричиняють зниження рівня фізичної активності та погіршення здоров'я. З іншого боку, освіта в Україні переживає період реформування, орієнтуючись на формування компетентностей, які відповідають вимогам сучасного суспільства. У цьому контексті фізичне самовдосконалення студентів стає не лише питанням зміцнення здоров'я, а й важливим фактором саморозвитку особистісної відповідальності, самодисципліни та лідерських якостей.

Особливої значущості цей підхід набуває у процесі моделювання та супроводу фізичного самовдосконалення студентів в Україні. Він дозволяє враховувати індивідуальні особливості молоді, зокрема рівень їхньої фізичної підготовленості, мотивацію до фізичної активності та готовність до самовдосконалення. Застосування структурно-компонентного підходу сприяє побудові ефективних програм, які гармонійно інтегруються в освітнє середовище, враховуючи сучасні реалії та потреби студентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Структурно-компонентний підхід виступає як настанова для аналізу готовності або методичний орієнтир у багатьох вітчизняних дослідженнях, пов'язаних з фізичним вихованням та

культурою. Так, Є. Жуковський, застосовував його, досліджуючи організацію самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності школярів (Жуковський, 2020), а О. А. Дубогай – у контексті розроблення системного підходу до формування валеологічної культури студентів (Дубогай, 2018). Н. Щекотиліна зосередила увагу на інклюзивному фізичному вихованні дітей, адаптуючи структурно-компонентний підхід до особливих освітніх потреб (Щекотиліна, 2017), тоді як І. Карасевич застосовувала системно-компонентний аналіз під час оцінювання професійної готовності педагогів (Карасевич, 2019). В. Корольов працював над розробкою реабілітаційних програм (Корольов, 2016), а Л. І. Цибульська аналізувала готовність майбутніх учителів до інноваційної діяльності через системний аналіз компетентностей як основних структурних компонентів готовності (Цибульська, 2014). У подібний спосіб послуговувалися елементами цього підходу В. Валієва, яка досліджувала фізкультурно-оздоровчу практику (Валієва, 2020); А. Граф при вивченні позашкільної фізкультурної роботи для зміцнення здоров'я молоді (Граф, 2018). Як бачимо, проблемний діапазон застосування підходу широкий та різнорівневий.

Окремі українські вчені активно застосовують послідовно структурно-компонентний підхід у дослідженнях фізичного виховання молоді, акцентуючи увагу на формуванні професійної готовності педагогів і вдосконаленні системи фізичного виховання. С. О. Онищук на основі структурно-компонентного підходу розробила модель підготовки вчителів фізичної культури, виділивши функційно-професійний, операційно-технологічний та індивідуально-настановний компоненти (Онищук, 2021). Зі свого боку Б. А. Максимчук та його колеги сфокусувалися на підготовці вчителів початкової школи до професійної діяльності з фізичної культури, виділяючи когнітивний, діяльнісний, мотиваційний і рефлексивний компоненти (Максимчук, Кахіані, Кевпаніч, Звонар, Петрушко, & Джуган, 2021).

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проте незважаючи на значний прогрес, існує низка невирішених питань. Актуальними

залишаються інтеграція цифрових технологій у фізичне виховання, адаптація підходу до інклюзивного середовища, урахування міжкультурного контексту та розробка програм для різних вікових груп. Необхідно дослідити вплив фізичної активності на психічне здоров'я, мотивацію до самовдосконалення та академічну успішність студентів. Також недостатньо приділено уваги екологічності фізичного виховання та створенню критеріїв оцінювання ефективності програм самовдосконалення. Розв'язання цих проблем сприятиме підвищенню якості фізичного виховання, формуванню здорового способу життя та соціальної відповідальності молоді.

Отже, дослідження структурно-компонентного підходу у фізичному самовдосконаленні студентської молоді України є своєчасним і важливим. Воно дозволяє не лише розширити теоретичні уявлення про механізми розвитку фізичної культури, але й сприяти формуванню практичних рекомендацій для побудови системи фізичного виховання, яка відповідає сучасним викликам та потребам української молоді.

Формулювання цілей статті (постановка завдання)

Мета статті визначити дефінітивний та методично-епістеміологічний обсяг структурно-компонентного підходу; вивчити досвід його застосування у вітчизняній та зарубіжній педагогіці, фізичній культурі та спорі, аби змодельовати систему підготовки молоді до фізичного самовдосконалення й надати ключові методичні рекомендації.

Новизною та важливим результатом проведеного дослідження є узагальнення вітчизняного досвіду й комплексне моделювання системи фізичного самовдосконалення студентів в Україні, що дозволяє адаптувати ефективні стратегії до українського освітнього контексту. Вперше запропоновано інтеграцію структурно-компонентного підходу в програми фізичного виховання для підвищення якості здоров'язберезувальної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів. Структурно-компонентний підхід як

методологічну основу вперше систематично розробили й застосували представники структуралізму в середині ХХ століття. Найвідомішим серед них був Клод Леві-Строс у галузі антропології (Lévi-Strauss, 1963). Він використав цей підхід для аналізу культурних явищ, зокрема міфів і звичаїв, досліджуючи їх як цілісні структури, що складаються з взаємопов'язаних компонентів. Його роботи, такі як «Структурна антропологія» (1963), стали основою для подальшого розвитку структурного підходу в соціальних науках.

У гуманітарній сфері цей підхід розвивали Роман Якобсон і Ніколай Трубецкой, які працювали над структурним аналізом мовних систем, особливо у фонології. Вони впровадили ідею, що мова є системою взаємодіючих компонентів, і запропонували її досліджувати через відносини між ними, а не окремі елементи (Trubetzkoy, N. S. (1969; Jakobson, & Halle, 1956).

Отже, структурно-компонентний підхід вперше з'явився в структуралізмі, звідки поширився на інші галузі, зокрема педагогіку, спорт і психологію.

Термін «структурно-компонентний підхід» з'явився в українській педагогічній науці завдяки дослідженням системного аналізу та концептуальних моделей освітнього процесу. Основи цього підходу закладені у працях українських науковців Василя Кременя (Кремень, 2015) та Івана Зязюна (Зязюн, 2005), які акцентували увагу на структурній організації освітніх процесів.

За В. Кременем, виховання молоді потребує інтеграції структурних компонентів, які формують освітній простір, зокрема:

1. Цільовий компонент – визначення мети виховання (особистісний розвиток, моральні якості).
2. Змістовий компонент – формування змісту навчання відповідно до соціальних і культурних викликів.
3. Процесуальний компонент – організація навчально-виховного процесу через активні методики.
4. Результативний компонент – оцінювання впливу на особистість (Кремень, 2015, с. 15).

I. Зязюн зазначав, що у вихованні важливо враховувати інтеграцію культурологічного та особистісного підходів у рамках структури освітнього середовища, створюючи умови для формування цілісної особистості.

У практиці виховного процесу структурно-компонентний підхід допомагає глибше зрозуміти, як педагогічні умови, методи та засоби впливають на молодь. Наприклад, Олена Сухомлинська наголошувала на тому, що ефективне виховання передбачає чітке окреслення взаємозв'язків між навчальною діяльністю та позаурочними заходами (Сухомлинська, 2011). Вона вказувала на необхідність синхронізації структурних елементів педагогічного процесу: мотиваційного, когнітивного, емоційно-ціннісного й поведінкового компонентів.

Практика використання цього підходу відображена у дослідженнях академіка Олександри Савченко, яка акцентувала увагу на формуванні моральних цінностей через структурування виховних програм у школах (Савченко, 2007). Вона запропонувала модель, де кожен етап виховання супроводжується моніторингом розвитку особистості.

Серед основних завдань, які вирішуються через використання цього інструменту, можна виділити виховання молоді через структурно-компонентний підхід. Так Андрій Гуржій підкреслює, що виховання має бути націлене на розвиток етичних норм і толерантності через структурування виховних програм і формування ціннісних орієнтирів (Гуржій, Каракай, Петренко, 2006). Це важливо для виховання патріотизму, моральної стійкості та відповідальності.

Системний огляд поглядів на категорію «структурно-компонентний підхід» та «структурно-компонентний аналіз» у працях українських педагогів різної спеціалізації показує, що ці категорії є важливими методологічними інструментами в педагогічних дослідженнях і дозволяють детально розглядати складові професійної компетентності та готовності майбутніх фахівців. Наприклад, М. О. Мороз проводить структурно-компонентний аналіз професійної компетентності вчителя музики, виділяючи такі компоненти:

мотиваційний, когнітивний, діяльнісний та рефлексивний (Мороз, 2019). Авторка підкреслює, що кожен із цих компонентів є невід'ємною частиною цілісної професійної компетентності та впливає на ефективність педагогічної діяльності. Зокрема, мотиваційний компонент визначає рівень зацікавленості вчителя у професійному розвитку, когнітивний – обсяг знань, діяльнісний – практичні навички, а рефлексивний – здатність до самоаналізу та самовдосконалення.

Застосування цього підходу при підготовці вчителя-філолога модифікує компоненти. Дослідниця Л. І. Цибульська, яка вивчала готовність майбутніх учителів літератури до інноваційної діяльності, застосовуючи структурно-компонентний аналіз, виділяє такі компоненти готовності: мотиваційний, когнітивний, операційний та особистісний (Цибульська, 2014). Мотиваційний компонент включає прагнення до впровадження новітніх методик, когнітивний – знання сучасних педагогічних технологій, операційний – вміння застосовувати інноваційні методи на практиці, а особистісний – готовність до професійного саморозвитку.

К. В. Кучерява аналізує самоосвітню компетентність викладача економіки через призму структурно-компонентного підходу. Авторка виділяє когнітивний, мотиваційний, діяльнісний та рефлексивний компоненти, підкреслюючи, що ефективна самоосвіта можлива лише за умови гармонійного розвитку всіх цих складових (Кучерява, 2017). Зокрема, когнітивний компонент відповідає за знання методів самоосвіти, мотиваційний – за внутрішню потребу в саморозвитку, діяльнісний – за практичні вміння, а рефлексивний – за здатність оцінювати власний прогрес.

Для фізкультурної освіти структурно-компонентний підхід та аналіз готовності має особливе значення у зв'язку з максимально природною, розвивальною й людиноцентричною домінантою освітніх цілей й очікуваних компетентностей за параметрами мотиваційного, когнітивного, діяльнісного та рефлексивного компонентів готовності (Максимчук, 2021). Проте про

фізкультурні та саморозвивальні модули застосування структурно-компонентного підходу подискутуємо в наступному розділі. А поки що після дефінітивно-змістового аналізу можемо сформулювати два проміжні визначення: структурно-компонентний підхід – це методологічна основа, що спрямована на розуміння об'єкта через його структуру, тобто сукупність взаємопов'язаних елементів і компонентів. Його мета – побудувати модель, яка відображає внутрішню організацію системи. Цей підхід широко використовується в педагогіці, щоб проєктувати освітні процеси, розробляти навчальні програми чи оцінювати компетенції через аналіз їхніх складників.

Натомість структурно-компонентний аналіз – це конкретний метод, що базується на ідеях підходу. Він передбачає детальний розподіл об'єкта чи процесу на окремі компоненти, їх аналіз і вивчення взаємозв'язків між ними. Аналіз зазвичай використовується для емпіричних досліджень, де необхідно встановити закономірності чи залежності між компонентами, наприклад, у педагогіці для аналізу змісту навчальних дисциплін або у спорті для оцінки технічних навичок спортсменів.

Спільним для обох є акцент на розумінні структури об'єкта чи процесу через його компоненти. Відмінність у тому, що підхід задає загальну методологію, а аналіз виступає практичним інструментом реалізації цієї методології в дослідженнях.

Структурно-компонентний підхід ґрунтується на розподілі системи фізичного самовдосконалення на окремі взаємопов'язані компоненти, які спільно створюють єдину цілісність. Для моделювання складних соціальних процесів, до яких належить і фізичне самовдосконалення в контексті спортивно-масової роботи, можна використовувати здобутки соціального і навіть економічного структурно-компонентного планування. Тому, валідними вважаємо і застосування цього підходу в непедагогічній сфері. Отже, в загальному при моделюванні підхід включає такі ключові складові:

1. Мотиваційний компонент, що забезпечує внутрішню готовність студентів до фізичної активності.
2. Когнітивний компонент, пов'язаний із знанням про методи, принципи та вплив фізичних вправ.
3. Діяльнісний компонент, який включає практичне виконання фізичних вправ і спортивних завдань.
4. Рефлексивний компонент, що забезпечує самоаналіз, корекцію дій і вдосконалення процесу (Кривич 2011).

На думку Я. М. Кривича, структурно-компонентний підхід дозволяє інтегрувати різноманітні елементи діяльності для досягнення інноваційного результату, і ці принципи можна ефективно використовувати у фізичному самовдосконаленні студентів. Паралельно варто використовувати й структурно-компонентний аналіз як інструмент. У педагогіці та спорті структурно-компонентний аналіз використовується для розробки моделей навчання та тренування, що враховують різні компоненти освітнього процесу.

Проаналізований вітчизняний досвід та його проєкцію на предмет нашого дослідження дозволяє створити багаторівневу описову модель, що відображає застосування структурно-компонентного підходу до організації фізичного самовдосконалення студентської молоді (табл. 1). Таблиця враховує етапи, компоненти підходу та приклади світових моделей.

Таблиця 1.

Застосування структурно-компонентного підходу до організації фізичного самовдосконалення студентської молоді

Елементи/ Етапи	Мотиваційний компонент	Когнітивний компонент	Операційний компонент	Рефлексивний компонент
Знаннєво-культурологічний етап	Стимулювання інтересу до фізичного самовдосконалення через	Набуття теоретичних знань з основ спортивної педагогіки та	Ознайомлення з організаційними інструментами	Початок формування рефлексивного підходу до

Елементи/ Етапи	Мотиваційний компонент	Когнітивний компонент	Операційний компонент	Рефлексивний компонент
	культурологічний контекст спорту.	методик діагностики фізичного стану.	для проведення заходів.	власної підготовки.
Аналітико-діагностичний етап	Визначення внутрішньої мотивації до фізичної активності через самоаналіз.	Опанування методик діагностики фізичної підготовленості учнів.	Навички аналізу даних для адаптації програм фізичного розвитку.	Розвиток здатності до оцінювання власної діяльності.
Організаційно-методичний етап	Участь у практичних заходах, що підвищують зацікавленість і впевненість.	Опанування методик організації спортивних заходів.	Виконання практичних завдань із проведення спортивно-масових заходів.	Використання зворотного зв'язку для вдосконалення навичок.
Самоосвітньо-рефлексивний етап	Відпрацювання внутрішніх стимулів до постійного вдосконалення.	Поглиблене вивчення теоретичних аспектів фізичної активності.	Розробка індивідуальних програм на основі власного досвіду.	Постійний рефлексивний аналіз ефективності програм.

Ця таблиця відображає системний і інтегрований підхід до організації фізичного самовдосконалення з урахуванням різних компонентів та міжнародного досвіду. Проте на основі вивченого та узагальненого досвіду шляхом педагогічної експлікації можна сформулювати методично-організаційні рекомендації для застосування структурно-компонентного підходу до організації фізичного самовдосконалення студентської молоді в Україні.

Так, для ефективного впровадження структурно-компонентного підходу до фізичного самовдосконалення студентів необхідно почати з формування мотиваційного компонента. Варто створювати сприятливі умови для розвитку внутрішньої мотивації до фізичної активності через ознайомлення з культурологічним контекстом спорту, організацію мотиваційних семінарів і тренінгів, що наголошують на користі регулярних занять спортом для здоров'я, професійної успішності та ментального благополуччя. Важливим є залучення сучасних технологій, таких як додатки для відстеження фізичної активності, гейміфікація та створення індивідуальних програм розвитку, що враховують цілі кожного студента (Ткаченко, 2015).

Висновки. Структурно-компонентний підхід, розроблений у лінгвістиці та антропології, знайшов своє застосування в педагогіці та спорті, зокрема в розробці моделей підготовки фахівців фізичної культури.

Аналіз праць українських педагогів свідчить про широке застосування структурно-компонентного підходу та аналізу в дослідженнях професійної компетентності та готовності майбутніх учителів. Виділення та детальний розгляд окремих компонентів (мотиваційного, когнітивного, діяльнісного, рефлексивного та інших) дозволяє глибше зрозуміти структуру професійної підготовки та розробити ефективні методики навчання, спрямовані на всебічний розвиток майбутніх педагогів.

Структурно-компонентний підхід є універсальним і ефективним методом, що дозволяє адаптувати фізичне виховання до індивідуальних потреб студентів.

Список використаних джерел

1. Дубогай, О. А. (2018). Валеологічна культура особистості: теоретико-методологічні засади формування. *Здоров'я і спорт: науковий журнал*, 1(6), 24-30.

2. Граф, А. С. (2018). Позашкільна фізкультурно-масова робота як основа зміцнення здоров'я молоді. Фізична активність і здоровий спосіб життя, 2(12), 65-69.
3. Гуржій, А. М., Каракай, Ю. В., & Петренко, З. О. (2006). Інноваційна діяльність в Україні. Монографія. Київ: УкрІНТЕІ.
4. Jakobson, R., & Halle, M. (1956). Fundamentals of language. Mouton.
5. Валієва, В. М. (2020). Фізкультурно-оздоровча практика у підготовці фахівців фізичної культури та спорту: структурно-компонентний підхід. Педагогічні науки: теорія і практика, 1(92), 87-91.
6. Жуковський, Є. (2020). Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчої діяльності школярів. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Педагогічні науки, 27, 145-151.
7. Зязюн, І. А. (2005). Якісні параметри підготовки вчителя в контексті гуманітаризації освіти. Вісник Черкаського університету, Вип. 74, 70–81.
8. Карасевич, І. (2019). Професійна готовність майбутніх учителів фізичної культури: структурно-компонентний підхід. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 3(89), 45-49.
9. Корольов, В. (2016). Фізкультурно-оздоровча робота серед молоді: особливості організації та перспективи розвитку. Фізична культура, спорт і здоров'я нації, 1(20), 102-108.
10. Кривич, Я. М. (2011). Структурно-компонентний підхід до формування та використання інноваційного потенціалу банку. Дисертація. Українська академія банківської справи Національного банку України. Retrieved from essuir.sumdu.edu.ua
11. Кремень, В. Г. (2015). Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін. Європейські педагогічні студії, (5-6), 12-22. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/epc_2015_5-6_4

12. Кучерява, К. В. (2017). Структурно-компонентний аналіз самоосвітньої компетентності викладача економіки. Збірник наукових праць «Педагогічні науки», 2(75), 130-134.
13. Lévi-Strauss, C. (1963). *Structural Anthropology*. Basic Books.
14. Максимчук, Б. А., Кахіані, Ю. В., Кевпанич, В. В., Звонар, В. В., Петрушко, М. І., & Джуган, Л. М. (2021). Готовність майбутнього вчителя початкової школи до професійної діяльності з фізичної культури: структурно-компонентний аналіз. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15, (3(133)), 80-87. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3\(133\).17](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3(133).17)
15. Metzler, M. (2017). *Instructional models in physical education*. Routledge.
16. Мороз, М. О. (2019). Структурно-компонентний аналіз професійної компетентності вчителя музики. *Андрагогічний вісник*, (10), 73-86.
17. Онищук, С. О. (2021). Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масової роботи в закладах загальної середньої освіти. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова.
18. Савченко, О. Я. (2007). Виховання розумної особистості, яка вміє самостійно вчитися. *Початкова школа*, № 8, 1-5.
19. Сухомлинська, О. В. (2011). Виховання як соціальний процес: особливості сучасних трансформаційних змін. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції [«Методика викладання природничих дисциплін у вищій школі». XVIII Каришинські читання], (Полтава, 26-27 травня 2011 р.) / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка / За заг. ред. проф. М. В. Грин.
20. Ткаченко, О. (2015). Гейміфікація освіти: формальний і неформальний простір. *Актуальні питання гуманітарних наук*, (11), 303-309. Retrieved from

https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/11590/1/Y_Shtaltovna_zb_pmv_ddpu.pdf#page=303

21. Trubetzkoy, N. S. (1969). Principles of Phonology. University of California Press.

22. Щекотиліна, Н. В. (2017). Підготовка майбутніх учителів до фізичного виховання в умовах інклюзії. Інновації в педагогічній освіті, 2, 132-136.

23. Цибульська, Л. І. (2014). Структурно-компонентний аналіз готовності майбутнього вчителя літератури до інноваційної професійної діяльності. Наукові записки кафедри педагогіки, (34), 253-261.